Европейски парламент
2024-2029

Комисия по правата на жените и равенството между половете

2024/2030(DEC)

21.2.2025

СТАНОВИЩЕ

на комисията по правата на жените и равенството между половете

на вниманието на комисията по бюджетен контрол

относно освобождаването от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на агенциите на Европейския съюз за финансовата 2023 година (2024/2030(DEC))

Докладчик по становище: Лина Галвес Муньос

PA_NonLegDec

СТАНОВИЩЕ

Комисията по правата на жените и равенството между половете приканва водещата комисия по бюджетен контрол да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следното:

А. като има предвид, че в член 8 от ДФЕС се посочва, че Съюзът полага усилия за премахване на неравенствата и за насърчаване на равенството между половете във всички свои дейности, като по този начин се установява интегриране на принципа на равенство между половете; като има предвид, че равенството между половете трябва да бъде включено във всички политики и дейности на ЕС, в това число чрез бюджетиране, съобразено с равенството между половете, на всички етапи от бюджетния процес; като има предвид, че равенството е основно право съгласно Договора от Лисабон и е приоритет за Съюза и че постигането на равенство между половете е от решаващо значение за отстояването на тези права; като има предвид, че Европейският институт за равенство между половете (EIGE) играе централна роля в подкрепата за институциите на Съюза и държавите членки за постигането на тази цел; като има предвид, че целта на EIGE е да допринася за и да укрепва насърчаването на равенството между половете, включително интегриране на принципа на равенство между половете във всички политики на ЕС – задача, в която той се е доказал като жизненоважен и ефективен; като има предвид, че поради това се подчертава, че на EIGE трябва да бъдат предоставени достатъчни и стабилни финансови и човешки ресурси за изпълнение на неговите задачи;

Б. като има предвид, че EIGE беше създаден с цел укрепване и допринасяне за насърчаване на равенството между половете в Съюза, включително интегриране на принципа на равенство между половете във всички политики на Съюза и в националните политики, които произтичат от тях, борбата срещу дискриминацията, основана на пола, и повишаването на осведомеността на гражданите на Съюза относно равенството между половете;

В. като има предвид, че основната мисия на EIGE е насочена към постигане на равенство между половете в ЕС чрез предоставяне на научни изследвания, събиране и съобщаване на данни и разработване на методи за подобряване на статистиката и събирането на данни, измерване на състоянието на равенството между половете както на равнището на ЕС, така и на равнището на държавите членки, разработване на методологични инструменти и предоставяне на техническа подкрепа за интегриране на принципа на равенство между половете, както и сътрудничество с институциите на ЕС, държавите членки, агенциите на ЕС, международни организации, академичните среди, гражданското общество и други заинтересовани страни;

Г. като има предвид, че индексът за равенство между половете за 2023 г. за Европейския съюз (ЕС) за първи път надхвърли 70 пункта със скромен растеж от 1,6 пункта от 2022 г. насам; като има предвид, че увеличаването на общия резултат на ЕС е най-големият ръст на годишна база от първото издание на

индекса през 2013 г.; като има предвид, че някои области показват признаци на регресия, по-специално в икономическите показатели и показателите за доходите;

Д. като има предвид, че през 2023 г. работата на EIGE беше съсредоточена върху два тематични приоритета: Европейския зелен пакт и насилието, основано на пола; като има предвид, че кризите изострят уязвимостта и излагането на жените на насилие, като засилват съществуващите структурни неравенства и задълбочават всички видове насилие, основано на пола, включително физическо, сексуално и психологическо; като има предвид, че спазването на интегрирането на принципа на равенство между половете, включването на перспективата за равенство между половете и проучването на въздействието на всички политики върху жените са ключови аспекти за постигане на равенство между половете; като има предвид, че жените са недостатъчно представени на водещите позиции в политиката в областта на климата, тъй като мъжете все още заемат 67% от позициите за вземане на решения, свързани с климата; като има предвид, че EIGE посочи също така, че жените са недостатъчно представени при създаването и развитието на чисти иновации; като има предвид, че това има добавена стойност за изготвянето на европейските политики;

Е. като има предвид, че равенството между половете в Съюза беше особено засегнато от последиците от агресивната война на Русия срещу Украйна, кризата с разходите за живот, от която жените са непропорционално засегнати, и отстъплението от равенството между половете и правата на жените; като има предвид, че това допълнително задълбочава неравенствата; като има предвид, че работата на EIGE беше съсредоточена и върху насилието, основано на пола, чрез работа по проучване в целия ЕС относно насилието, основано на пола, за да се преодолее 10-годишният недостиг на данни относно разпространението на насилието срещу жени в ЕС; като има предвид, че EIGE работи за събиране на доказателства относно основаното на пола насилие, които могат да подкрепят ЕС и държавите членки (и други) в усилията им за изкореняване на всички форми на насилие;

Ж. като има предвид, че агенциите на ЕС, като например EIGE, допринасят за изпълнението на политиките на ЕС и се стремят към развитието на по-устойчива, приобщаваща и конкурентоспособна Европа в полза на всички граждани на ЕС; като има предвид, че тези агенции са децентрализирани и следователно независими при разработването на техните работни програми;

1. подчертава, че през последното десетилетие икономическите, социалните, трудовите неравенства и неравенствата между половете в държавите членки и между тях станаха по-остри; припомня важната роля на EIGE за разбирането и разглеждането на мащаба и причините за неравенството между половете в ЕС; отбелязва продължаващото високо равнище на изпълнение на бюджета на EIGE въпреки постоянния му недостиг на персонал, като степента при бюджетните кредити за поети задължения достигна 98% през 2023 г., а при бюджетните кредити за плащания 83%; поздравява EIGE за постигането на 92,76% от целите на работната му програма; отбелязва, че индексът за равенство между половете за 2023 г. беше съсредоточен върху начина, по който неравнопоставеността между половете оказва въздействие върху и се влияе от усилията за екологичен преход,

особено в сектори като енергетиката, иновациите в областта на зелените технологии и транспорта, и приветства инициативите на EIGE, хвърлили светлина върху това явление;

2. отбелязва, че EIGE е създаден като център на ЕС за знания в областта на равенството между половете, за да провежда независими научни изследвания и да споделя най-добри практики за премахване на дискриминацията, основана на пола, да съчетава научни изследвания, данни и инструменти, за да помага на ЕС и държавите членки да разработват приобщаващи и преобразуващи от гледна точка на равенството между половете политики и да интегрират равенството между половете във всички свои политики; подчертава неотложната необходимост Съюзът да постигне напредък по отношение на равенството между половете в контекста на продължаващите кризи, като например кризата в областта на климата, войните, отстъплението от равенството между половете и антидемократичните движения и широко разпространеното насилие, основано на пола; подчертава, че справянето с отстъплението и насилието, основано на пола, не може да бъде отделено от справянето с икономическите и социалните неравенства; призовава EIGE да даде приоритет на научни изследвания и препоръки, насочени към намаляване на разликата в заплащането на жените и мъжете, увеличаване на достъпа на жените до качествени работни места и гарантиране на тяхната икономическа независимост, като основна част от неговата мисия; отбелязва в тази връзка, че разликата в заплащането на жените и мъжете в ЕС е 13%, а разликата в пенсиите на жените и мъжете е 29%, което оказва въздействие върху общественото благосъстояние на жените; отбелязва, че жените в ЕС също са изложени на заплахи за техните основни права и телесна автономност, тъй като продължават да съществуват атаки срещу сексуалното и репродуктивното здраве и права, включително правото на аборт; отново заявява, че жените също така са непропорционално засегнати от кризата в областта на климата и от войните и конфликтите;

3. отчита високия процент на успеваемост на EIGE при разработването на действия и комуникационни кампании относно равенството между половете, като подчертава неговото значение за повишаване на осведомеността;

4. подчертава значението на възобновяването на действията, свързани с интегрирането на принципа на равенство между половете, които не са постигнали 100% успеваемост, особено неуспелите по процедурни причини;

5. изтъква важното изследване на EIGE, което показва как насилието е резултат от неравенствата, които засягат всички жени, но че действително някои групи жени са по-уязвими на насилие, като например жените с увреждания; призовава EIGE да доразвие бъдещата си работа по тази належаща тема;

6. отбелязва, че EIGE вече счита насилието срещу жени за едно от най-тежките нарушения на правата на човека в обществата;

7. изразява съгласие с проучването на EIGE, че жените и момичетата с увреждания често са изложени на по-висок риск от транспортна бедност поради ограничената финансова достъпност, наличност и достъпност на транспорта;

8. приветства представените от EIGE данни за равенството между половете, според които Хърватия и Гърция имат най-висок дял на жените, работещи в областта на научните изследвания и иновациите в стопанските предприятия в секторите на електроснабдяването, природния газ и водоснабдяването; отбелязва, че подобна информация има добавена стойност за каузата за равенството между половете на енергийния пазар;

9. отбелязва, че увеличението с 8,5% на разходите за персонал на EIGE може да се обясни с продължаващия висок процент на инфлация и с индексацията на заплатите с 2,7% и че средният брой на служителите остава 45; отбелязва, че двама договорно наети служители са били наети и финансирани от споразумението на Генерална дирекция „Политика за съседство и преговори за разширяване“ на Комисията за финансов принос от ИПП; отбелязва, че Регламент (ЕО) № 1922/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаване на Европейски институт за равенство между половете установява в член 6, че EIGE следва да работи независимо в обществен интерес; припомня, че задачата на EIGE е да събира, анализира и разпространява информация относно равенството между половете, както и да разработва, анализира, оценява и разпространява методологични средства в подкрепа на интегрирането на равенството между половете в политиките на Съюза и в произлизащите от тях национални политики; отчита продължаващия недостиг на персонал за EIGE, както е видно от констатациите от втората външна оценка; набляга на своите призиви за предоставяне на необходимите бюджетни средства и персонал на EIGE, за да му се даде възможност да изпълнява задачите си, включително в отговор на нарастващите спешни искания, техническа помощ и искания за негови услуги;

10. припомня, че EIGE беше създаден с цел да помага на европейските институции и на държавите членки да включват равенството между половете във всички свои политики и да водят борба с дискриминацията, основана на пола, чрез предоставяне на актуални проучвания, като по този има важен принос за усилията за постигане на истинско равенство между половете;

11. приветства продължаващото сътрудничество между EIGE и комисията по правата на жените и равенството между половете (FEMM), по-специално приноса на Института за текущите усилия на комисията във връзка с насилието, основано на пола, равновесието между професионалния и личния живот, разликата в заплащането и пенсиите на жените и мъжете, въздействието на кризите върху жените, интегрирането на равенството между половете и бюджетирането; решително подкрепя работата на Института, която дава възможност на комисията да извършва правилно своята работа; отбелязва значението на надеждните данни, разбити по полов признак, за улесняване на създаването на политики, основани на факти; отбелязва, че EIGE може да осигури ценен принос за работата на всички комисии на Европейския парламент и други агенции на ЕС с цел по-добро интегриране на равенството между половете във всички политики и действия на ЕС; призовава EIGE да приеме междусекторна рамка в своите научни изследвания и изготвяне на политики, за да обърне внимание на сложните социални и икономически неблагоприятни условия, пред които са изправени жените от маргинализирани групи, включително цветнокожите жени, мигрантите, хората с

увреждания и ЛГБТИКА + лицата; подчертава значението на събирането на дезагрегирани данни за изработването на целенасочени решения за тези групи;

12. счита, въз основа на наличните понастоящем данни, че директорът на EIGE може да бъде освободен от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на EIGE за финансовата 2023 година.

ПРИЛОЖЕНИЕ: СУБЕКТИ ИЛИ ЛИЦА, ПРЕДОСТАВИЛИ ИНФОРМАЦИЯ НА ДОКЛАДЧИКА ПО СТАНОВИЩЕ

В рамките на своята изключителна отговорност председателят в качеството си на докладчик по становище декларира, че не е получена никаква информация от субекти или лица, които следва да бъдат посочени в настоящото приложение съгласно член 8 от приложение I към Правилника за дейността.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРИЕМАНЕТО В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

Дата на приемане	18.2.2025
Резултат от окончателното гласуване	+: 27 –: 10 0: 1
Членове, присъствали на окончателното гласуване	Abir Al-Sahlani, Mireia Borrás Pabón, Irmhild Boßdorf, Mélissa Camara, Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Elisabeth Dieringer, Rosa Estaràs Ferragut, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Alexandra Geese, Chiara Gemma, Assita Kanko, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Elena Kountoura, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Irene Montero, Carolina Morace, Maria Noichl, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Laurence Trochu, Marko Vešligaj, Maria Walsh, Lucia Yar
Заместници, присъствали на окончателното гласуване	Elena Donazzan, Loucas Fourlas, Elisabeth Grossmann, Jana Toom
Членове на ЕП, присъствали на окончателното гласуване по силата на чл. 216, пар. 7 от Правилника за дейността	Gabriella Gerzsenyi, Nikos Papandreou

ПОИМЕННО ОКОНЧАТЕЛНО ГЛАСУВАНЕ В ПОДПОМАГАЩАТА КОМИСИЯ

27	+
PPE	Loucas Fourlas, Gabriella Gerzsenyi, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Jana Toom, Lucia Yar
S&D	Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Maria Noichl, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Marko Vešligaj
The Left	Elena Kountoura, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

10	-
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Assita Kanko, Laurence Trochu
ESN	Irmhild Boßdorf
NI	Judita Laššáková
PfE	Mireia Borrás Pabón, Elisabeth Dieringer, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

1	0
PPE	Rosa Estaràs Ferragut

Легенда на използваните знаци:
+ : „за“
- : „против“
0 : „въздържал се“